

gemeente

**Hollands
Kroon**

Duurzaam doet 't Hollands Kroon

Strategie duurzaamheid 2023-2026

Datum: juli 2023

Duurzaam doet 't Hollands Kroon

Inhoud

0	Vooruit!	4
1	Het droombeeld	5
2	Duurzaamheid 2023-2026	6
3	Maatschappelijke context	7
4	Energiebewuste gemeente	9
4.1	Verduurzamen huizen en gebouwen	9
4.2	Alternatieve energie	11
4.3	Grootschalige opwek van energie	11
4.4	Kleine windturbines en zonne-energie	12
4.5	Elektriciteitsnet	12
4.6	Vervoer	13
5	Circulaire gemeente	14
5.1	Afval terugdringen en hergebruik	14
5.2	Circulair bouwen	14
5.3	Circulaire bedrijven	15
5.4	Nulmeting circulair/ duurzaam inkopen	15
5.5	Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030	15
6	Klimaatadaptatie en Vergroening	16
6.1	Klimaatadaptief bouwen	16
6.2	Toekomstbestendige agrarische sector	17
6.3	Klimaatadaptieve buitenruimte	17
6.4	Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Hollands Kroon	18
6.5	Duurzame bedrijventerreinen	18
7	Biodiversiteit	19
7.1	Hollands Kroon zoemt	19
7.2	Het landschap van de toekomst	20
7.3	Duurzame visserij	20
7.4	Soortenmanagement plan	21
7.5	Natuurinclusieve woningbouw	21
8	Organisatie en bestuur	22
8.1	Bedrijfsvoering	22
8.2	CO2-prestatieladder	22
9	Participatie en communicatie	23
9.1	Participatie tijdens de uitvoering van het programma	23
9.2	Communicatie	23
10	Financiën	24

0. Vooruit!

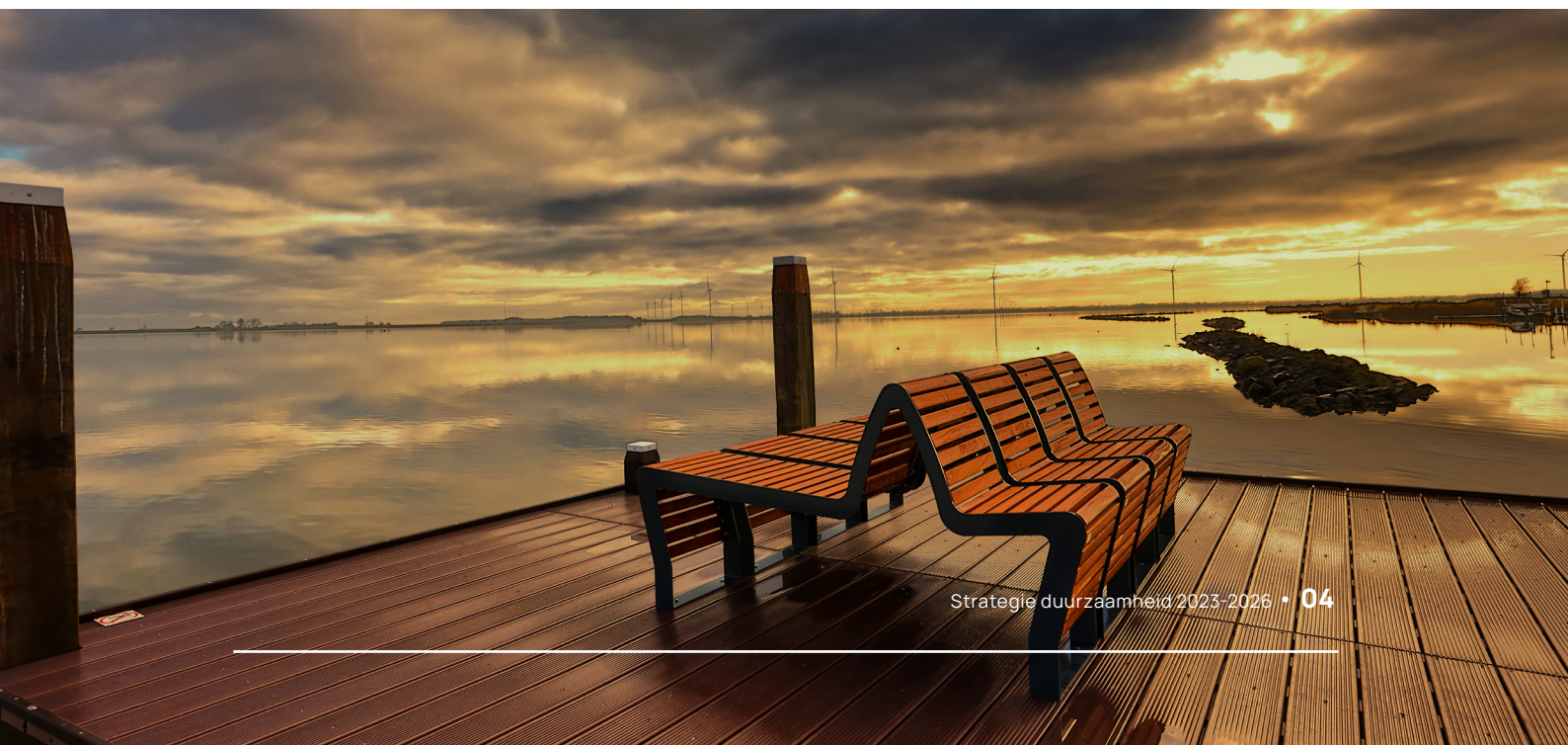
Het klimaat verslechtert. Dat motiveert onze gemeente extra om een bijdrage te leveren aan een duurzame wereld. Bijvoorbeeld aan de energietransitie. We helpen inwoners, bedrijven en organisaties om energie te besparen. En we kijken welke energievormen in de plaats kunnen komen van aardgas en andere fossiele brandstoffen, zoals zonne- en windenergie, waterstof en energie uit oppervlaktewater of de bodem. Daarbij letten we erop dat de overlast voor de omgeving beperkt blijft en hoe omwonenden kunnen meeprofiten van duurzame bronnen.

We proberen de gevolgen van zwaardere buien en langere perioden van droogte te beperken (klimaatadaptatie). Daarom richten we straten en het groen klimaatbewust in. We streven naar een gezonde soortenrijkdom van planten en dieren (biodiversiteit). Ook proberen we te voorkomen dat we steeds weer nieuwe grondstoffen moeten gebruiken (circulaire economie). We werken aan toegankelijk groen vervoer, duurzame landbouw en groene bermen. Natuurlijk geven we zelf het goede voorbeeld. Samengevat: we willen dat duurzaam normaal wordt.

Dat vraagt om veranderingen en dat kan ongemakkelijk voelen. Maar uiteindelijk is het vaak goed nieuws. Je huis isoleren is even gedoe, maar je wordt beloond met een veel lagere energierekening. Een versteend plein dat verandert in een groene oase met bloeiende planten en bomen ziet er mooi uit. Dat soort aanpassingen houden je huis in een hete zomer nog koeler ook.

Investeren in duurzaamheid past bij ons streven naar brede welvaart. Daarbij gaat het niet alleen om de economie, maar ook om de kwaliteit van de leefomgeving, om de gezondheid van inwoners en toekomstbestendige dorpen. De omschakeling kunnen we als gemeente niet alleen maken, daar hebben we iedereen bij nodig. En dus nodigen we iedereen uit om met ons mee te denken bij het maken van plannen en het voorbereiden en uitvoeren van projecten. Ik kijk ernaar uit!

Lilian Peters,
Wethouder Klimaat en Openbare Ruimte

1. Het droombeeld

De gemeente Hollands Kroon is in 2050 een groene, klimaatbestendige en bruisende gemeente, die haar positie als agrarische hoofdstad van de toekomst heeft verstevigd en daarmee een belangrijke rol blijft spelen in de voedselvoorziening. De omstandigheden zijn goed dankzij het nog vrij gematigde klimaat, zoetwater in de buurt en de vruchtbare bodem.

De landbouw is in balans met de natuur. Ten opzichte van 2023 wordt de bodem minder geroerd, zijn teelten minder massaal en wordt groenafval uit de regio gebruikt om de bodem te verrijken. In het landschap zie je een lappendeken van teeltkavels en natuurelementen, zoals bosschages, waterwegen en bomenrijen, die onderling verbonden zijn. Dit versterkt de biodiversiteit en is ook om andere redenen nuttig: het beschermt gewassen tegen 'plaagdieren', houdt de bodem gezond en luchtig, en zorgt voor de filtering van het schaarse water.

De dorpen in de gemeente Hollands Kroon zijn grotendeels zelfvoorzienend en klimaatbestendig. De inwoners wonen, werken en recreëren er. Dankzij technologie kunnen ze veel van hun werk vanuit huis doen. Daardoor vinden ook jonge mensen het prettig om in het ruime, groene en rustige Hollands Kroon te wonen en te werken. Willen de inwoners ergens naar toe, dan kiest de meerderheid voor wandelen, fietsen of zero-emissie 'deelvervoer'. Daardoor zijn autobezit en files afgenomen. In de openbare ruimte zijn minder parkeerplaatsen nodig. Zo is ruimte ontstaan voor groenzones. Die zijn niet alleen prettig om in te ontspannen en te spelen, ze hebben ook grote waarde voor biodiversiteit, bieden extra mogelijkheden voor het bufferen van regenwater en zorgen voor verkoeling.

Inwoners zijn gaan inzien dat je niet alles in je bezit hoeft te hebben om er gebruik van te maken. Buurten delen bijvoorbeeld ladders, gereedschap, fietsen en wasmachines. Tweedehands is de norm geworden. Gaat er iets stuk, dan wordt het gerepareerd in plaats van dat het wordt weggegooid. Daardoor zijn er veel minder grondstoffen nodig.

De inwoners van Hollands Kroon werken mee aan deze duurzame maatschappij. Ze wonen in goed geïsoleerde en geventileerde woningen. Die zijn bijna zonder uitzondering energie-neutraal. Ze produceren hun eigen energie en slaan die op.

Door thuiswerken is een betere balans ontstaan tussen werk en privé. Investeren in en rond het eigen huis is vanzelfsprekend geworden. De warme en droge zomers hebben groene tuinen populair gemaakt. De planten geven verkoeling en zorgen voor leven in de tuin. Inwoners starten steeds vaker minicoöperaties. Daarmee investeren ze samen in lokale bronnen van energie, warmte, vuilverwerking of vervoer. Dit scheelt in de portemonnee en zorgt voor een duurzamere samenleving.

Om dit droombeeld werkelijkheid te laten worden, moeten we nu aan de bak. Het gaat namelijk om veranderingen die vaak tientallen jaren vergen. En waaraan we doorlopend moeten werken om in 2050 uit te komen waar we willen zijn. Dat doen we stap voor stap, met een breed scala aan samenhangende acties, programma's en projecten. In dit document – het vervolg op ons Programma Duurzaamheid 2020-2022 – beschrijven we welke stappen we in de periode 2023-2026 zetten.

2. Duurzaamheid 2023-2026

Een duurzaam beleid is een voorwaarde voor een toekomstbestendige, vitale, welvarende en aangename gemeente. Daar profiteren alle inwoners van.

In Hollands Kroon leveren we onze bijdrage aan de landelijke ambities en doelstellingen, die grotendeels doorlopen tot 2050. Aanzienlijk langer dan één coalitieperiode. Reden dus om over bestuurswissels heen te kijken om zo koers te kunnen houden richting die stip op de horizon.

In ons gemeentelijke coalitieakkoord hebben we duurzaamheid benoemd als basisprincipe. Zowel voor maatschappelijke opgaven als woningbouw, bedrijventerreinen, agrarische - en andere bedrijven en de inrichting van de openbare ruimte is duurzaamheid een van de uitgangspunten in beleid en uitvoering. Ook in de dorpsvisies is duurzaamheid een belangrijk thema.

We werken de duurzaamheidsambities van Hollands Kroon voor de komende jaren verder uit in dit document. Daarbij sluiten we aan bij de omgevingsvisie, woonvisie, het koersdocument agrarische sector en de andere stukken die raken aan de duurzaamheidsopgaven, zoals het brede welvaarts kader dat de gemeente opstelt. Dit stuk is niet statisch. De wereld verandert en daarmee de prioriteiten en ambities van Hollands Kroon. Bij het uitvoeren van de plannen gaan we uit van de laatste kennis en ontwikkelingen.

In de volgende hoofdstukken beschrijven we onze ambities rondom de thema's energie, circulaire economie, klimaatadaptatie en vergroening, biodiversiteit, onze eigen organisatie en betrokkenheid van inwoners.

Definitie duurzaamheid

Duurzaamheid is een breed begrip. Wij hanteren de algemeen erkende definitie uit Our Common Future (het Brundtland-rapport) uit 1987: 'Duurzame ontwikkeling komt tegemoet aan de noden van het heden, zonder de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien in het gedrang te brengen.' De hoofdconclusie van het rapport is dat de belangrijkste mondiale milieuproblemen het gevolg zijn van de armoede in het ene deel van de wereld, en de niet-duurzame consumptie en productie van het andere deel van de wereld. Het rapport riep voor het eerst op tot duurzame ontwikkeling.

Raakt aan opgaven:

Duurzaamheid is geen losstaand onderwerp, maar moet in het beleid en de activiteiten van de gemeente een centrale rol hebben. Het vraagt om een duurzame toets van alle plannen. Dat geldt onder meer voor (woning) bouw en verduurzaming van gebouwen, een toekomstbestendige agrarische sector, landschap en openbare ruimte, bedrijvigheid en economie, inkoop, mobiliteit en bestaanszekerheid. Bij besluitvorming rondom duurzaamheid wegen we de mogelijke effecten op gezondheid expliciet mee.

3. Maatschappelijke context

Er zijn honderden doelen, visies en beleidsstukken die over duurzaamheid gaan. Duurzaamheid staat als onderwerp niet los, het is verbonden aan onder andere opgaven als woningbouw, brede welvaart, de agrarische sector, de ruimtelijke ontwikkeling in ons gebied, bedrijfsvoering en inkoopbeleid. Hieronder staat een korte opsomming van de belangrijkste doelen, visies en beleidsstukken van waaruit wij in Hollands Kroon werken en waar deze strategie bij aansluit. Deze lijst is niet uitputtend, maar geeft een goed beeld van de maatschappelijke context voor dit stuk.

- Tijdens de klimaatconferentie van Parijs 2015 tekenden vrijwel alle landen het Klimaatakkoord. Doel is om de opwarming van de aarde te beteugelen. Elk jaar wordt de voortgang voor de doelen van het Klimaatakkoord getoetst door de IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Nederland wil minimaal 55% minder uitstoot van broeikasgassen in 2030 en heeft dit uitgewerkt in het Nationaal klimaatakkoord. Gemeenten hebben hiermee ingestemd.

Ze willen samen met medeoverheden, maatschappelijke partners, inwoners en bedrijfsleven de doelstellingen halen. Het doel voor 2050 is 95% minder CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990.

- De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals) zijn in 2015 door de Verenigde Naties vastgesteld als wereldwijde duurzame ontwikkelingsagenda voor 2030.

- Het Intergouvernementeel Platform voor Biodiversiteit en Ecosysteemdiensten (IPBES) is een onafhankelijke organisatie die zich over verschillende overheden en landen verspreidt. Het platform versterkt de relatie tussen wetenschap en beleid rond biologische diversiteit en ecosysteemdiensten.

- In 2011 is de Green Deal-aanpak begonnen. Hiermee wil de overheid vernieuwende, duurzame initiatieven uit de samenleving de ruimte geven. Dit doet zij door knelpunten in de wet- en regelgeving weg te nemen, nieuwe markten te creëren, goede informatie te geven en te zorgen voor optimale samenwerkingsverbanden.

- Deltaplan Biodiversiteitsherstel verbindt natuur en economische ontwikkeling om zo onze kwaliteit van leven en die van toekomstige generaties te borgen.

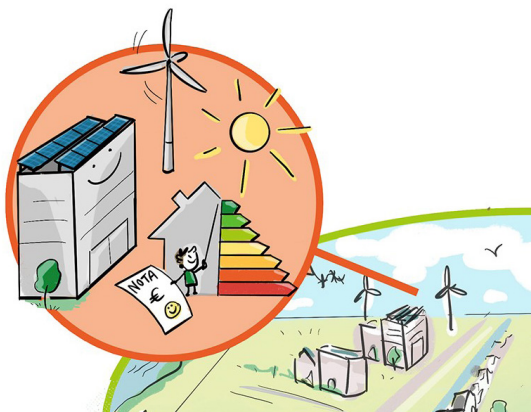

- De Nationale bijenstrategie van het Rijk stelt als doel de achteruitgang van bestuivende insecten in 2030 te stoppen en te zorgen dat de hoeveelheid wilde bijensoorten in Nederland weer groeit.
- In 2022 is het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) opgestart. Dit programma regelt de ruimtelijke inpassing van activiteiten waarbij stikstof vrijkomt om Natura2000 gebied te beschermen. Daarnaast maakt het programma helder waar in de toekomst gezien de klimaatverandering nog veilig kan worden gebouwd. Dit tweede deel vloeit voort uit het programma Water en Bodem Sturend, dat onderdeel is van het NPLG.
- De Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2022-2026 stimuleert een regionale aanpak bij het beperken van de gevolgen van de klimaatverandering.
- Werkagenda Klimaatadaptatie Hollands Kroon
- De Regionale Energiestrategie (RES) is erop gericht stap voor stap over te gaan naar duurzame energie en warmte.
- Het Nationaal Isolatieprogramma wil voor 2030 2,5 miljoen woningen isoleren. Wij dragen daaraan actief bij. Ons beleid voor groene warmte ligt vast in onze Transitievisie Warmte uit 2021.
- In het coalitieakkoord is duurzaamheid benoemd als basisprincipe van beleid en de uitvoering daarvan.
- Omgevingsvisie: elke gemeente moet voordat (in 2024) de Omgevingswet ingaat een Omgevingsvisie hebben opgesteld. Hierin worden brede kaders opgesteld voor ontwikkelingen in de gemeente. Duurzaamheid is hierin een belangrijk onderwerp. We zorgen dat dit onderwerp goed geborgd wordt in de Omgevingswet en Omgevingsvisie.

4. Energiebewuste gemeente

4.1 Verduurzamen huizen en gebouwen

Om klimaatverandering te beperken, moeten we voor 2050 vrijwel volledig overschakelen van fossiele brandstoffen, zoals aardgas, naar duurzame energie. De eerste stap is dat we het energiegebruik verminderen. Alle nieuwe gebouwen moeten (bijna) energieneutraal worden gebouwd (volgens de BENG-norm). Ze hebben geen gasaansluiting meer en zijn uitstekend geïsoleerd. Zeer waarschijnlijk liggen er zonnepanelen op en wordt er verwarmd met een warmtepomp. We informeren initiatiefnemers/projectontwikkelaars actief over de mogelijkheden om nog een stap verder te zetten, richting een passiefhuis: zeer comfortabel, met een uitstekende kwaliteit van de binnenlucht en een extreem laag energiegebruik.

Het energiezuinig maken van de bestaande gebouwen in Hollands Kroon, waaronder 21.000 woningen, is een uitdaging. We verwachten tot 2030 vanuit het Nationaal Isolatieprogramma grote budgetten te krijgen. Voor communicatie en ondersteuning, maar ook om financieel bij te dragen aan de te nemen maatregelen. Dit geld komt bovenop de beschikbare landelijke subsidies (zo'n 30 procent van de kosten via de ISDE-subsidie). Zo kunnen we woningeigenaren helpen hun huis energiezuiniger te maken en

uiteindelijk aardgasvrij te krijgen.

Het accent zal hierbij liggen op de minst energiezuinige woningen (label D en slechter) en woningeigenaren met de laagste inkomens. Rijk en provincie dragen ook bij aan de uitvoeringskosten, waardoor het mogelijk is om langjarig extra medewerkers in te zetten.

Verhuurders hebben afspraken met het Rijk om hun woningbezit snel te verduurzamen, want woningcorporaties mogen vanaf 2028 geen woningen meer verhuren met een energielabel E, F, of G. Voor overige verhuurders is 2030 de deadline. Voldoen ze niet aan de eisen, dan dreigen financiële consequenties. Via prestatieafspraken dringen we bij woningcorporaties aan op een snelle aanpak van de laagste labels. Vanuit onze energiearmoede-aanpak bieden we huurders en woningeigenaren met een kleine beurs vouchers om gratis energiebesparingsmiddelen in huis te halen, zoals tochtstrips. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om een Fixbrigade op te zetten. Daarin helpen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt inwoners met het aanbrengen van dergelijke middelen.

We hebben een energieloket waar inwoners terecht kunnen met al hun vragen over techniek, subsidies, betrouwbare bedrijven, etc. Het energieloket wordt uitgevoerd door het Duurzaam Bouwloket. We nemen daar ook aanvullende diensten af, zoals webinars en een mobiele showroom. Daarnaast organiseren we (veelal met een groep actieve inwoners) activiteiten zoals energiebespaarcafés en excursies. We onderzoeken de mogelijkheid om in Noordkop-verband een energieloket voor bedrijven op te zetten. Het is voor ons een voorwaarde dat het lokale bedrijfsleven zo'n initiatief draagt.

We leggen veel nadruk op informeren en zetten daarbij diverse middelen in, zoals advertenties in huis-aan-huisbladen, social media, YouTube, nieuwsbrieven en de Energiebespaarkrant. We nemen deel aan de Duurzame Openhuizenroute en organiseren het evenement 'De Dag van de Toekomst'.

Voorals mensende die al 'iets' gedaan hebben aan hun huis weten ons te vinden. De uitdaging is vooral om mensen te bereiken bij wie verduurzamen nog niet op het netvlies staat. Dat doen we onder andere via buurtgerichte campagnes, waarbij we met vrijwillige energiecoaches, dorpsraden en andere lokaal betrokkenen bel tot bel gaan

We bieden 'trajectbegeleiding' aan inwoners. Zodat ze desgewenst van de eerste gedachten over energiebesparing tot het daadwerkelijk uitvoeren van maatregelen worden geholpen. Inmiddels zijn 15 inwoners opgeleid tot energiecoach. Bij ingewikkelde vragen kunnen ze terugvallen op experts.

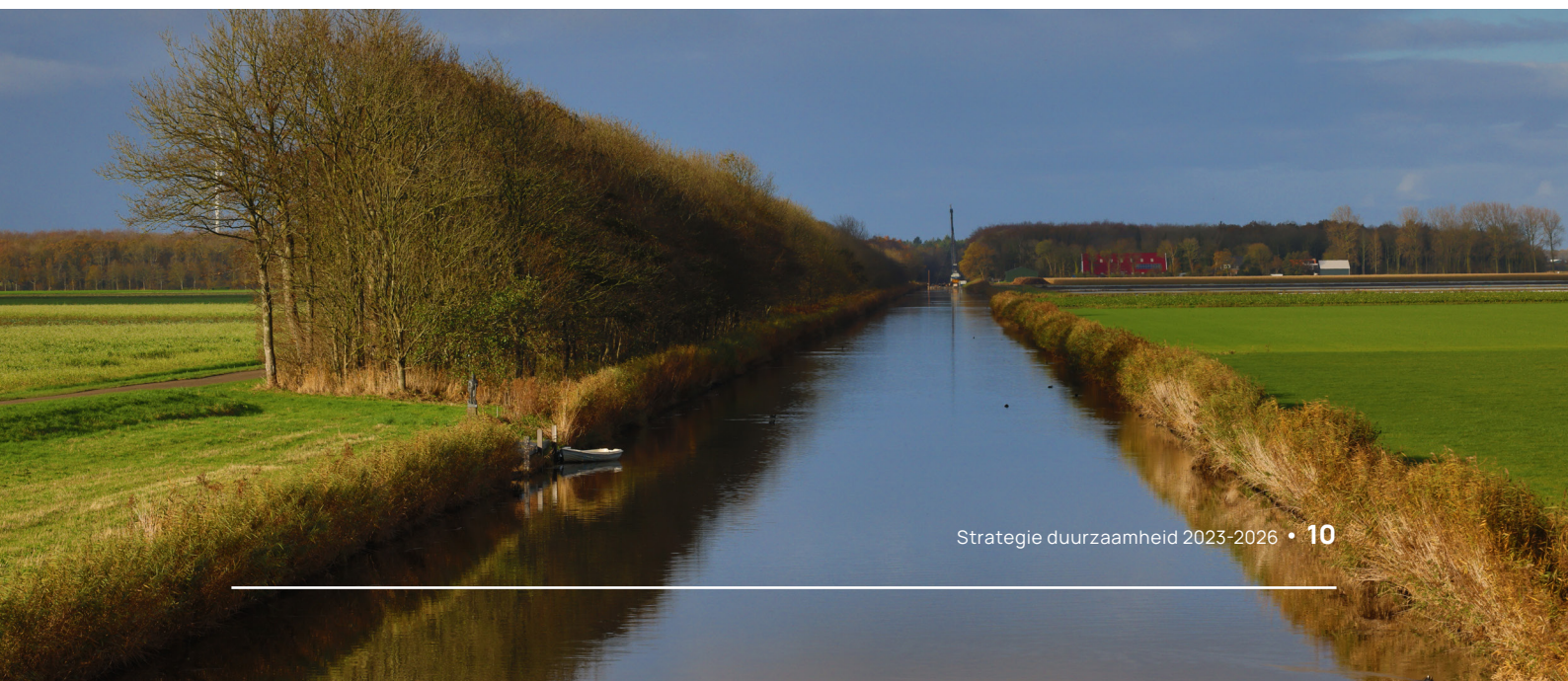
Inwoners (huurders en woningeigenaren) kunnen in aanmerking komen voor een gratis energiescan. Dit geldt ook voor beheerders van maatschappelijk vastgoed (dorpshuizen, sportverenigingen, etc.), kantooreigenaren en ondernemers met een flink energiegebruik (EML-verplichting). Deze scan geeft inzicht in hun energieverbruik, besparingsopties, de kosten en financieringsmogelijkheden. Via een investeringsfonds kunnen beheerders van maatschappelijk vastgoed een aantrekkelijke verduurzamingslening bij ons afsluiten.

Actiepunten:

- Mensen met bouwplannen informeren over duurzame uitvoeringsmogelijkheden;
- Bel-tot-bel aanpak in buurten met slechte labels en veel lage inkomens. Inzet van isolatievouchers of vergelijkbare middelen vanuit het Nationaal Isolatieprogramma;
- Extra verduurzamingsgeld voor de laagste inkomens vanuit subsidie Energiearmoede;
- Gratis 'snelle energiebespaarders' voor huurders en woningeigenaren met een laag inkomen;
- Inzet van Energiecoaches om eigenaren van koopwoningen van a tot z te helpen bij het verduurzamen van hun huis;
- Onderzoek naar mogelijkheden om onnodige belemmeringen voor verduurzaming weg te nemen met heldere beleidskaders en een duurzaam-vriendelijke legesverordening.

Raakt aan opgaven:

- Sociaal
- Omgevingsontwikkeling
- Handhaving
- Ondernemers worden begeleid bij het uitvoeren van de EML maatregelen van het Rijk.

4.2 Alternatieve energie

In 2021 heeft de gemeenteraad de Transitievisie warmte vastgesteld. Daarin staat dat grootschalige warmtenetten in onze gemeente niet haalbaar zijn. De aanwezige bronnen liggen te ver van de bebouwing af. De woningen liggen bovendien in het algemeen te ver van elkaar in te kleine dorpen om tot een efficiënt systeem te komen. We onderzoeken wel of er kansen zijn voor kleinschalige oplossingen, zoals het collectief benutten van bodemwarmte. Bij innovatieve ontwikkelingen kijken we of deze in Hollands Kroon toe te passen zijn, eventueel als pilot.

Waterstof wordt vaak genoemd als oplossing om versneld van het aardgas af te gaan. De productie is echter kostbaar en vergt veel energie. Bovendien is waterstof schaars, waardoor het verstandig is dat eerst grote bedrijven (zware industrieën) en het zwaar transport er gebruik van maken. Daar komt bij dat het bestaande aardgasnet zonder aanpassingen niet geschikt is voor het transport van waterstof. Daardoor zijn warmtepompen aanzienlijk rendabeler. We gaan er dan ook van uit dat bijna alle woningen in de toekomst met een individueel warmtesysteem worden verwarmd, zoals een warmtepomp.

De ontwikkelingen op het gebied van waterstof als energiedrager zijn onderdeel van de Regiodeal Maritiem Cluster. We bekijken met de provincie en de gemeente Den Helder welke ontwikkelingen - wenselijk zijn en hoe we die samen kunnen realiseren. Ook stellen we een (beleids)kader op waaraan we waterstof initiatieven kunnen toetsen. In de afweging is de meerwaarde voor Hollands Kroon een belangrijke factor.

Actiepunten:

- Actief volgen van (technische) ontwikkelingen die mogelijk een alternatief voor aardgas zijn.

4.3 Grootschalige opwek van energie

De klimaatdoelstellingen voor de regio Noord-Holland-Noord zijn vastgelegd in de RES NHN (Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord). Hierin hebben we met onze partners in de subregio Noordkop afspraken gemaakt over hoe en waar we zonne- en windenergie opwekken, hoe we duurzame alternatieven voor aardgas mogelijk maken en hoe we de bijbehorende opslag en infrastructuur voor energie en warmte gaan vormgeven. In 2021 is in de RES afgesproken dat we in Noord-Holland-Noord in 2030 3,6 TWh aan duurzame energie opwekken. Door de huidige energiecrisis is dit belangrijker dan ooit.

Op de eerder vastgestelde RES hebben we maar beperkt invloed. Eens per jaar evalueren we de uitvoering van de RES en vragen we als dat nodig is om actualisatie en bijsturing.

Recent heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken laten weten dat ze nationaal regie op de energievoorziening wil nemen. De provincie krijgt dan opdracht om nationale opgaven en doelen ruimtelijk te vertalen en te combineren met decentrale opgaven. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet en zorgen dat we al in een vroeg stadium over de planontwikkeling in gesprek zijn met Rijk, provincie en andere. We stellen kaders voor de inpassing van grootschalige energieopwekking en zetten ons in voor betrokkenheid van de gemeenschap bij deze rijksprocessen.

Actiepunten:

- Actief volgen en waar mogelijk beïnvloeden van plannen voor grootschalige energieopwekking en infrastructuur

Raakt aan opgaven:

- Omgevingsontwikkeling

4.4 Kleine windturbines en zonne-energie

Het huidige beleid van onze gemeente biedt geen ruimte voor extra windturbines of zonnepanelen op agrarische grond. We volgen de ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming en netcongestie. Waar nodig zullen we het beleid aanpassen.

We geven prioriteit aan het opwekken van zonne-energie op daken. Daarbij onderzoeken we wat er mogelijk is voor monumenten en beschermde dorpsgezichten. Waar plaatsing van zonnepanelen op daken geen optie is, kijken we waar plaatsing rondom gebouwen kan. We gaan de regels op zo kort mogelijke termijn standaardiseren in beleidskaders en nemen deze vervolgens op in de plannen vanuit de Omgevingswet.

We sluiten zonnepanelen op land niet op voorhand uit, maar houden oog voor behoud en bevordering van flora en fauna in de gemeente. En áls we mogelijkheden voor zonnepanelen op land zien, gaan we de inwoners nauw bij projecten betrekken. We werken zoekgebieden voor zon op land verder uit in de Regionale Energiestrategie.

Actiepunten:

- Uitwerken mogelijkheden kleine windturbines
- Heldere, uniforme kaders voor plaatsing zonnepanelen op daken en rondom gebouwen
- Geen leges voor uitvoering duurzame activiteiten bij particulieren

Raakt aan opgaven:

- Omgevingsontwikkeling

4.5 Elektriciteitsnet

Het elektriciteitsnet heeft in bijna heel Nederland capaciteitsproblemen. Het bestaande net is niet ontworpen voor ontwikkelingen zoals overschakelen van gas op elektra, meer opwek van duurzame energie, de explosieve toename van datagebruik en de voortschrijdende elektrificatie van de samenleving. Ook in Hollands Kroon is de situatie nijpend. In delen van de gemeente kunnen bedrijven niet uitbreiden of zich vestigen. En als de zon flink schijnt, kan het net op een aantal plaatsen de hoeveelheid opgewekte energie niet aan.

Netbeheerder Liander werkt aan verzwaring van het net. Intussen komen er ook (technische) ontwikkelingen op gang om vraag en aanbod op het net beter op elkaar af te stemmen én beter te verdelen over de etmalen. Denk aan zorgen dat de wasmachine draait op momenten dat de zon schijnt en zonnepanelen niet alleen op het zuiden, maar ook op oost- en westdaken te plaatsen voor een meer gespreide productie. Ook de opslag van elektriciteit op buurt- of dorpsniveau biedt kansen, maar staat nog in de kinderschoenen.

Een tastbaar gevolg van de netverzwaring in de woonomgeving is dat er veel transformatorhuisjes (middenstations) moeten worden gebouwd. We handelen snel en adequaat bij verzoeken van de netbeheerder voor net-aanpassingen die impact hebben op de openbare ruimte. Om vertraging te voorkomen moeten we in ruimtelijke plannen anticiperen op toekomstige wensen en in gesprek gaan met omwonenden over de beste locatie en inpassing.

De grote behoefte aan elektriciteit leidt landelijk tot grootschalige projecten met vaak zichtbare gevolgen. In onze regio geldt dat bijvoorbeeld voor de verzwaring van het hoogspannings-netwerk. Ook wordt onderzocht op welke locatie op zee opgewekte windenergie aan land kan komen (VAWOZ 2031-2040). Hollands Kroon wordt in veel studies genoemd als mogelijke locatie. Verder loopt in een eerste verkenning een deel van het tracé voor een nieuwe transport-leiding voor waterstofgas door onze gemeente.

Wij vinden het belangrijk dat de gevolgen voor onze inwoners worden meegewogen bij de besluitvorming rondom dergelijke projecten en dat er ruimte is voor participatie van inwoners. Hierbij is transparantie over de effecten essentieel, bijvoorbeeld op werkgelegenheid, landschappelijke inpassing, gezondheid, duurzaamheid en milieu, sociale samenhang en veiligheid. We willen ook dat provincie en het Rijk nadenken over compenserende maatregelen.

Actiepunten:

- Maximale inzet om problemen rond krapte in het elektriciteitsnetwerk zo snel mogelijk op te lossen
- Samenwerking met partijen om ondanks de beperkingen door netcongestie te blijven verduurzamen en ruimte te bieden aan bijvoorbeeld de bouw of uitbreiding van bedrijven of maatschappelijke voorzieningen
- Maximale inzet om bij grootschalige projecten de belangen van onze inwoners te beschermen

Raakt aan opgaven:

- Omgevingsontwikkeling
- Bedrijvigheid en vitaliteit

4.6 Vervoer

Op het gebied van mobiliteit is er veel gaande, zoals de overgang naar emissievrij vervoer, verdere ontwikkeling van deelmobiliteit (van bezit naar gebruik), duurzame (stads)logistiek, milieuzones in grotere steden, snellere fietsen met een grotere actieradius, betalen naar gebruik (rekeningrijden) en mobiliteitshubs, waar je bijvoorbeeld makkelijk overstapt van deauto op trein.

We verwachten dat in Hollands Kroon de verplaatsingen over de weg (auto en goederen-vervoer) belangrijk blijven. De afstanden zijn relatief groot en met name in de kleinere kernen is het aanbod van openbaar vervoer beperkt. De negatieve milieueffecten van gemotoriseerd vervoer worden deels weggenomen door de overgang naar het steeds populairder wordende elektrisch vervoer en mogelijk waterstof. Investeren in goede fiets- en wandelvoorzieningen is belangrijk om het wandelen en fietsen te promoten. Daarnaast willen we vraag-gestuurd openbaar vervoer en het netwerk van Mobipunten versterken. Dat zorgt voor een makkelijke overstap van fiets op openbaar vervoer of deauto.

Onze eigen organisatie geeft het goede voorbeeld door waar mogelijk over te schakelen op elektrisch vervoer, gevoed door onze eigen zonnepanelen. Medewerkers kunnen voor zakelijke reizen gratis gebruikmaken van het deelvervoer dat voor iedereen beschikbaar is op de Mobipunten.

We werken aan diverse stukken over duurzame mobiliteit, zoals de Mobiliteitsvisie voor het wagenpark van de gemeente, de laadpalen-visie en het plan van aanpak fietsroute Den Burg-Schagen. Ook brengen we de knelpunten in fietsroutes naar scholen in kaart.

Actiepunten:

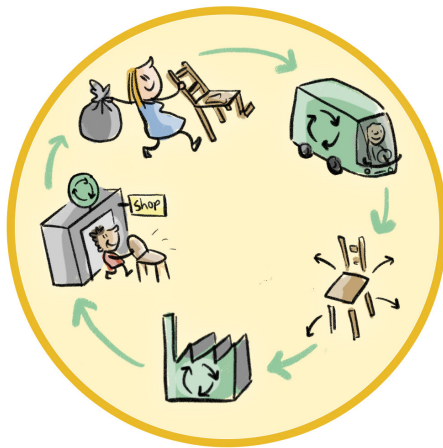
- Opstellen genoemde visies
- Onderzoek wandel- en fietsrecreatie en knelpunten fietsroutes naar scholen
- Stimuleren deelvervoer en openbaar vervoer

Raakt aan opgaven:

- Mobiliteit
- Omgevingsontwikkeling
- Leefbaarheid

5. Circulaire gemeente

Hollands Kroon wil in 2050 volledig circulair te zijn. Om deze ambitie waar te maken, moet iedereen een steentje bijdragen. Inwoners, ondernemers en de gemeente zelf. Hieronder lichten we de activiteiten en ambities van Hollands Kroon op dit gebied per onderwerp toe.

5.1 Afval terugdringen en hergebruik

Een circulaire gemeente vraagt om het terugdringen van afval en waar mogelijk hoogwaardig hergebruik van afval dat er toch nog is. Zo wordt afval een grondstof voor iets nieuws. Daar werken wij aan. Met onze afvalverwerkingspartner HVC zetten we bewustwordingscampagnes op en maken we zichtbaar wat er gebeurt met gerecycled afval. Dit stimuleert bedrijven om te kijken of ze bij dit systeem kunnen aansluiten.

Actiepunten:

- Bewustwordingscampagne voeren voor afvalvermindering
- Deelname aan projecten Delen en Lenen en Voedselverspilling uit de Menukaart Afvalpreventie. De menukaart geeft tips hoe je als gemeente inwoners kan helpen minder nieuwe spullen te kopen en deze langer te gebruiken.

5.2 Circulair bouwen

Bij de productie van nieuwe bouwmaterialen komt veel CO₂ in de lucht. Door bestaande materialen opnieuw te gebruiken (circulair) en nieuwe bouwmaterialen van plantaardige oorsprong te gebruiken (biobased) gaat de CO₂-uitstoot bij het bouwen omlaag. Bovendien zijn er dan minder grondstoffen nodig. Ook modulair bouwen biedt kansen. Gebouwen die een andere functie krijgen of hun functie verliezen, zijn dan makkelijker aan te passen of uit elkaar te halen. Waarna het gebouw of de bouwdelen op een andere plek opnieuw gebruikt kunnen worden.

Hollands Kroon wil inzetten op meer modulaire, biobased en circulaire bouw. In dit kader onderzoeken we of we ons aan kunnen sluiten bij het Green Deal Convenant Houtbouw en/of het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw. Ook kijken we naar kansen bij projecten voor tijdelijke woningbouw, zoals het bevorderen van modulaire (hout)bouw waardoor woon-eenheden na gebruik elders kunnen worden ingezet.

We zien grote kansen voor biobased materialen in combinatie met een toekomstbestendige agrarische sector. Deze sector kan bijvoorbeeld gewassen telen waar isolatiematerialen en andere bouwmaterialen van worden gemaakt. We laten onderzoeken of en waar we in Hollands Kroon hiervoor een pilot kunnen opzetten. Hierbij werken wij samen met de Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord.

Om circulair te worden is ketensamenwerking nodig. Daarom zijn we aangesloten bij BouwCirculair, het Netwerk Conceptueel Bouwen en het Betonakkoord. We zoeken en benutten verdere kansen voor samenwerking.

Duurzaam bouwen is een leidend principe. Circulair en toekomstbestendig bouwen nemen we als thema mee in de nieuwe Woonvisie. Deze gaan we verder uitwerken en borgen.

Actiepunten:

- Onderzoeken mogelijkheden om aan te sluiten bij Convenant Toekomstbestendige Woningbouw en/of Greendeal Convenant Houtbouw. Door ondertekening geven we aan te willen bouwen volgens duurzame en toekomstbestendige normen
- Pilot biobased materialen telen en inzetten voor de bouw
- Samenwerking Netwerk Conceptueel Bouwen en BouwCirculair

Raakt aan opgaven:

- Toekomstbestendige woningbouw
- Toekomstbestendige agrarische sector

5.3 Circulaire bedrijven

In Hollands Kroon zetten we in op een gunstig vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven die bijdragen aan een duurzame en circulaire economie. We beschouwen duurzaam bouwen als leidend principe voor bedrijven die zich in Hollands Kroon willen vestigen. Om in 2050 circulair te zijn, hebben we iedereen nodig, zeker de bedrijven. Elk jaar werken we daarom met gemeente Alkmaar, de BUCH-gemeenten en Circulair Westfriesland samen aan de invulling van de Week van de Circulaire Economie met als doel ondernemers uit de regio te inspireren om circulair te ondernemen.

Actiepunten:

- Organisatie Week van de Circulaire Economie

Raakt aan opgaven:

- Brede Welvaart Kader
- Duurzame bedrijvigheid

5.4 Nulmeting circulair/ duurzaam inkopen

In 2030 willen we als gemeente 100% circulair inkopen. In 2023 voeren we een nulmeting circulair inkopen uit, zodat we zien hoe ver we zijn en waar we misschien extra vaart moeten maken. We onderzoeken bij hoeveel aanbestedingen we al circulair inkopen, en wat er nodig is om in 2030 volledig circulair te zijn. Hiervoor gebruiken we de zelfevaluatietool voor maatschappelijk verantwoorde inkoop van expertisecentrum aanbesteden. In de nulmeting worden niet alleen circulariteitseisen meegenomen, maar ook eisen voor milieu en klimaatadaptatie en voor energie.

Actiepunten:

- Nulmeting circulair inkopen
- Aansluiten bij actieplan Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen
- Verdere planning maken tot 2030 voor circulair inkopen

Raakt aan opgaven:

- Maatschappelijk verantwoord inkopen

5.5 Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030

In 2023 is het Nationaal Programma Circulaire Economie verschenen. Hierin staat wat de Nederlandse overheid wil doen om de doelstellingen voor 2030 en 2050 te halen. We vertalen het nationale programma naar een lokaal programma. Mogelijk trekken we hierbij samen op met de Kopgemeenten in het kader van de samenwerkingsagenda Samen op Kop.

Actiepunten:

- Lokale doorvertaling Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030

Raakt aan opgaven:

- Verdere planning maken tot 2030 voor circulair inkopen
- Samenwerkingsagenda Samen op Kop

6. Klimaatadaptatie en vergroening

Hollands Kroon ligt bijna helemaal onder de zeespiegel. Dit maakt dat we ons extra bewust zijn van de noodzaak om in onze plannen rekening te houden met de gevolgen van klimaatverandering. We zien dit als leidend principe voor de woningbouw in onze gemeente en de inrichting van de openbare ruimte.

6.1 Klimaatadaptief bouwen

We overwegen het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw te ondertekenen. Dit convenant benadrukt het belang van bouwen met het oog op onder andere klimaatverandering. De Basis Veiligheidseisen die de Metropoolregio Amsterdam heeft opgesteld, vormen hierbij de leidraad. Deze eisen zijn ook opgenomen in de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop, die begin 2022 is vastgesteld. Daarnaast houden we rekening met het programma Water en Bodem Sturend (onderdeel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied, NPLG) van het Ministerie van Infrastructuur en

Waterstaat. Dit programma legt een verband tussen water en bodem en woningbouw en maakt duidelijk waar in de toekomst op welke manier gebouwd kan worden. Zodra er meer bekend is over de invulling voor onze regio, stellen we hier richtlijnen voor op.

Nieuwbouwplannen moeten bovendien op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit voldoen aan de vuistregels uit ons Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR). Daarin staan maatregelen uit de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2022-2026, die we hebben uitgewerkt naar een lokale uitvoeringsstrategie. Een van onze doelen is dat er per nieuwbouwwoning 100 m² openbaar groen komt en een boom wordt geplant. Initiatiefnemers die hier niet in slagen, moeten goed onderbouwen waarom dit niet lukt en wat daarbij hun afwegingen zijn (bijvoorbeeld een groenere openbare ruimte versus de ambitie om betaalbare woningbouw te realiseren).

Actiepunten:

- Richtlijnen opstellen voor klimaatadaptief bouwen naar aanleiding van het NPLG
- Mogelijk aansluiten bij Convenant Toekomstbestendige Woningbouw en/of Greendeal Convenant Houtbouw. Om aan te geven dat we willen bouwen volgens duurzame en toekomstbestendige normen.
- Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie borgen in HIOR

Raakt aan opgaven:

- Toekomstbestendige woningbouw

6.2 Toekomstbestendige agrarische sector

Op het gebied van een toekomstbestendige agrarische sector gebeurt veel. Landelijk wordt gewerkt aan een perspectief voor de agrarische sector binnen het eerder benoemde NPLG, PPLG en het Landbouwakkoord. We houden deze landelijke en provinciale ontwikkelingen in de gaten en stellen ons actief op bij de ontwikkeling van deze documenten. Veel landbouwbedrijven gebruiken gewasbeschermingsmiddelen. Daarom wordt bij het opstellen van nieuwe plannen in het buitengebied rekening gehouden met het een goed woon- en leefklimaat. Uiteraard volgen we hierin landelijke beleidsontwikkeling. De buitenrand van een nieuwbouwwijk kan eventueel gebruikt worden als buffer tussen de woningen en agrarische percelen. We kijken of deze ook dienst kan doen als natuur-/groenbuffer waar water opgevangen wordt.

De provincie Noord-Holland heeft een Voedselvisie opgesteld. Hierin staat hoe de agrarische sector meer lokaal kan werken, met korte ketens en meer in balans met de natuur. Deze visie gaan we vertalen naar een lokale strategie. Een gemeentelijk projectteam gaat deze visie en de lokale strategie uitwerken. Team Duurzaamheid is daarbij betrokken.

Actiepunten:

- Lokale vertaling Voedselvisie Noord Holland

Raakt aan opgaven:

- Toekomstbestendige agrarische sector
- Circulaire economie/ ketensamenwerking

6.3 Klimaatadaptieve buitenruimte

Het uitgangspunt van onze gemeentelijke uitvoeringsagenda Klimaatadaptie, is dat we ons gebied inrichten met het oog op klimaatverandering. Klimaatadaptatie wordt daarom standaard meegenomen bij het opstellen van bestemmingsplannen en de herontwikkeling van gebieden. Bestaand gebied klimaatbestendig maken is een uitdaging. In de openbare ruimte moet voldoende groen liggen, zodat water tijdens piekbuien kan worden opgenomen en geen problemen geeft. En ook bij droogte en hitte moet de omgeving aangenaam blijven. Dit kan door schaduw-plekken voor mensen en dieren te creëren. Klimaatadaptatie stelt niet alleen eisen aan de inrichting van de openbare ruimte, maar ook aan het rioleringsstelsel.

We maken inwoners bewust van het belang van een klimaatadaptieve tuin. In de campagne rond dit thema leggen we uit dat je met kleine acties de kans op hittestress, droogte en wateroverlast verkleint. Het NK Tegelwippen is publicitair een groot succes én effectief. We wonnen in 2022 in de categorie meeste weggehaalde tegels per inwoner. In totaal maakten zo'n 150.000 tegels plaats voor groen. Ook in 2023 doen we mee. Verder gaan we, naast de 'junior energiecoach', ook deelnemen aan de 'junior klimaatcoach'. Kinderen van de basisschool ontdekken wat ze zelf kunnen doen om klimaat- en energieproblemen te beperken.

Actiepunten:

- Verankeren klimaatadaptatie bij projecten in de openbare ruimte
- Actief 'ontstenen' en vergroenen van de openbare ruimte
- Bewustwording inwoners over hun eigen bijdrage bevorderen

Raakt aan opgaven:

- Omgevingsontwikkeling
- Openbare ruimte
- Biodiversiteit

6.4 Uitvoeringsagenda klimaat-adaptatie Hollands Kroon

Begin 2023 is de Uitvoeringsagenda Klimaat-adaptatie Hollands Kroon vastgesteld. Hierin zijn de ambities uit het coalitieakkoord en de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop verder uitgewerkt naar lokaal niveau. De acties die in deze lokale agenda staan, voeren wij in de komende jaren uit.

Actiepunten:

- Uitvoering geven en blijvend monitoren van doelstellingen in de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Hollands Kroon

Raakt aan opgaven:

- Toekomstbestendige agrarische sector
- Toekomstbestendige woningbouw
- Omgevingsvisie

6.5 Duurzame bedrijventerreinen

We onderzoeken hoe we samen met ondernemers bedrijventerreinen kunnen verbeteren en vergroenen. Bestaande bedrijventerreinen worden hierdoor mooier, groener, aangenamer, vitaler, en duurzamer. Ook kansen voor individuele en collectieve energiebesparing worden benut. Als gemeente hebben we een faciliterende rol en we onderzoeken welke subsidieregelingen kunnen worden ingezet. Bij nieuwe bedrijventerreinen of bedrijventerreinen op gemeenteground stellen wij vooraf eisen aan duurzaamheid. Zo onderzoeken we of we een groennorm kunnen opstellen voor bedrijventerreinen.

Actiepunten:

- Gebiedsgerichte aanpak verduurzaming en vergroening bedrijventerreinen

Raakt aan opgaven:

- Bedrijvigheid/ Economie

7. Biodiversiteit

In 120 jaar tijd is 85 procent van alle inheemse planten- en diersoorten in Nederland verdwenen. Dit ligt ver boven het Europese gemiddelde. Biodiversiteit is een natuurlijk systeem van soorten planten, dieren en hun leefomgeving. Veel soorten zijn van elkaar afhankelijk voor hun eigen overleving. Mensen zijn onderdeel van dit natuurlijke systeem en dus afhankelijk van de biodiversiteit voor hun voortbestaan.

In Hollands Kroon erkennen we dat hier een opgave ligt en we zijn er actief mee aan de slag. We richten ons op behoud en versterking van flora en fauna. Dat doen we door het aanleggen van waardevol, kwalitatief goed groen, een ecologisch verantwoord beheer van de openbare ruimte en het benutten van kansen die zich voordoen bij de vele ruimtelijke ontwikkelingen.

7.1 Hollands Kroon zoemt

Ongeveer 80 procent van ons eten zou er niet zijn zonder bestuiving door insecten zoals wilde bijen. Juiste deze wilde bijen zijn 'bestuif experts'. Maar de situatie is nijpend: de vraag naar voedsel neemt alleen maar toe, terwijl het aantal wilde bijen drastisch afneemt. Ongeveer de helft van alle ongeveer 350 soorten in Nederland levende wilde bijen wordt in meer of mindere mate met uitsterven bedreigd. De ambitie van het Rijk is dan ook om de achteruitgang van wilde bijen voor 2030 te stoppen.

Hollands Kroon is 'Agrarische hoofdstad van Nederland'. Dat moet ook een zoemende agrarische hoofdstad zijn. Als gemeente gaan we met 'HK zoemt' actief beleid voeren ter bescherming en bevordering van wilde bijen. Dat houdt in dat we de openbare ruimte en ons landschap zo inrichten en beheren dat zoveel mogelijk soorten wilde bijen zich thuis voelen. Hollands Kroon moet voor 2030 bekendstaan als 'bijvriendelijkste gemeente van Nederland'. We worden Partner van de Nationale bijenstrategie en het Nationale deltaplan biodiversiteitsherstel.

Actiepunten:

- Opstellen en monitoren beleidsplan en natuurwaardenkaarten voor HK-zoemt
- Inrichting en beheer van de openbare ruimte en landschap afstemmen op de behoefte van wilde bijen. Dit opnemen in het integraal beheerplan
- Derden, zoals bedrijven en inwoners motiveren, activeren en faciliteren
- Financiering werven

Raakt aan opgaven:

- Inrichting en beheer openbare ruimte
- Participatie
- Toekomstbestendige woningbouw
- Toekomstbestendige agrarische sector
- Omgevingsvisie

7.2 Het landschap van de toekomst

Hollands Kroon heeft verschillende landschapstypen. De gemeente streeft naar een integraal en toekomstbestendig landschap, waar ruimte is voor groen en water en waar de agrarische sector de kans krijgt om in samenwerking met de natuur en het landschap te floreren.

Dit toekomstbestendige landschap wordt gevormd door een netwerk van landschapselementen waar biodiversiteit bloeit. Dit netwerk verbindt ecologisch interessante gebieden zoals natuurgebieden, bosjes, bermen

en bloeiende agrarische erven. De biodiversiteit die zich schuilhoudt in dit netwerk biedt allerlei diensten, zoals bestuiving van gewassen en bestrijding van ongewenste dieren.

Actiepunten:

- Uitvoeren groenstructuurplan buitengebied Hollands Kroon 2021-2031
- Herstellen en versterken landschapselementen, waaronder natuurvriendelijk maken van oevers
- Met de provincie Noord-Holland onderzoeken of en waar Hollands Kroon een bijdrage kan leveren aan de nationale bossenstrategie en het Natuur Netwerk Nederland
- Voortzetten subsidie bloeiende erven
- Voortgang NPLG volgen en waar nodig hierop acteren

Raakt aan opgaven:

- Inrichting en beheer openbare ruimte/ landschap
- Toekomstbestendige landbouw
- Omgevingsontwikkeling

7.3 Duurzame visserij

Den Oever is een belangrijke aanvoerhaven van vis. De visserij is belangrijk voor het dorp, sociaal economisch en sociaal cultureel. De visserij staat voor een grote omschakeling naar een economisch verantwoorde, zorgvuldige visserij in een natuurrijke zee.

We willen zorgen dat de haven van Den Oever ook in de toekomst een duurzame thuishaven is. We zien er op toe dat de haven meegaat met de ontwikkelingen in de visserij, waar we in de komende tijd meer zicht op krijgen. Van daaruit maken we met vissers, bedrijven en inwoners een gedragen en haalbaar plan voor de haven. Waarbij de identiteit en de sfeer van de vissershaven in een passend vorm een levendig erfgoed vol reuring blijft.

Actiepunten

- Bevorderen van een betere samenwerking tussen gemeenten, havens en visserij in het Waddengebied.
- Mogelijkheden voor een duurzame toekomst voor de visserijhavens in het Waddengebied in beeld brengen.
- Beleefbare visserij in het Waddengebied behouden (identiteit, toerisme)
- Initiatieven op en rond de haven ondersteunen, die zorgen dat Den Oever een aantrekkelijke en duurzame thuishaven voor toekomstige visserij is.

Raakt aan opgaven:

- Bedrijvigheid/ Economie

7.4 Soortenmanagement plan

Natuur is overal om ons heen, ook in gebouwen en woningen. Bouwen of verbouwen kan nadelig zijn voor de natuur. Bij verbouwingen lopen vooral 'gebouwbewonende soorten' zoals de gierzwaluw, huismus en vleermuis risico.

De Wet natuurbescherming verbiedt het opzettelijk verstoren of doden van beschermde planten en dieren, of het vernietigen van hun leefomgeving. Nu moet bij ieder initiatief een onderzoek worden gedaan om vast te stellen dat gebouwbewonende soorten geen nadelige effecten ondervinden. Dit zorgt soms voor vertraging bij (ver)bouwprojecten en bij de verduurzaming van woningen. Tegelijkertijd weten veel eigenaren niet dat verduurzaming of een verbouwing nadelig kan zijn voor dieren.

Om nieuwe (ver)bouwprojecten en de verduurzaming sneller te laten verlopen en te zorgen dat aanwezige natuur beschermd en bevordert wordt, stellen wij een soortenmanagementplan voor Hollands Kroon op. We onderzoeken dan eenmalig alle woonkernen van de gemeente op de aanwezigheid van gebouwbewonende soorten. Ook beschrijven we hoe daarmee omgegaan kan worden in (ver)bouwprojecten. Bij goedkeuring door toezichthouder Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord is het soortenmanagementplan voor langere tijd (5 à 10 jaar) leidend bij (ver)bouwprojecten. Dan zijn onderzoeken per project dus niet meer nodig. In de tussentijd proberen we door verantwoorde afspraken met provincie en omgevingsdienst te voorkomen dat ons isolatieprogramma stilvalt.

Actiepunten:

- Opstellen soortenmanagementplan, monitoren en actueel houden
- Afspraken over voortgang isolatieprogramma in relatie tot soortenmanagementplan

Raakt aan opgaven:

- Toekomstbestendige woningbouw
- Omgevingsontwikkeling

7.5 Natuurinclusieve woningbouw

We onderzoeken of we ons willen aansluiten bij het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw. Dit beschrijft verschillende ambitieniveaus voor verschillende thema's. Voor het thema 'natuurinclusiviteit, biodiversiteit en groen/blauwstructuren' gaan we voor het ambitieniveau 'goud'.

Dit houdt in dat we initiatiefnemers en projectontwikkelaars bij alle woningbouwprojecten uitdagen en verplichten om een gunstige leefomgeving te realiseren voor verschillende soorten planten en dieren. Dat is meer dan het ophangen van nestkasten. Voor goud moet het gehele ontwikkelde gebied zo worden ingericht dat zoveel mogelijk soorten planten en dieren er een thuis kunnen vinden.

Actiepunten:

- Mogelijk aansluiten bij Convenant Toekomstbestendige Woningbouw en/of Greendeal Convenant Houtbouw. Om aan te geven dat we willen bouwen volgens duurzame en toekomstbestendige normen.
- Opstellen handboek met natuurinclusieve maatregelen en puntensysteem om ontwikkelingen transparant te toetsen

Raakt aan opgaven:

- Bedrijvigheid/ Economie
- Toekomstbestendige woningbouw
- Omgevingsontwikkeling

8. Organisatie en bestuur

Waarom zou je het vervuilen doen, als het duurzaam kan? Duurzaam moet 'gewoon' zijn. Dat geldt zeker voor de gemeentelijke organisatie, die een voorbeeldrol vervult. En dus ook voor elke individuele medewerker. We zorgen daarom dat bij elk besluit dat we nemen, elk product dat we kopen en elke dienst die we inhuren, duurzaamheid een rol speelt in de afweging. We lichten onze manier van werken door en trainen medewerkers om duurzaam te handelen.

8.1 Bedrijfsvoering

Waar mogelijk geven we het goede voorbeeld. Onze panden worden steeds duurzamer en energiezuiniger. We werken eraan dat uiterlijk in 2031 vijftien gemeentelijke gebouwen energieneutraal en aardgasvrij zijn. Dit op basis van een besluit van de gemeenteraad in 2021. Onderdeel daarvan is dat we op grote schaal zonnepanelen op het gemeentelijk vastgoed leggen.

Ons wagenpark is zoveel mogelijk elektrisch en de stroom voor de accu's komt, uitzonderingen daargelaten, uit onze eigen zonnepanelen. Medewerkers kunnen binnen de Noordkop gratis gebruikmaken van de faciliteiten van Mobinet.

Om bij te dragen aan een circulaire gemeente in 2050 willen we uiterlijk in 2030 volledig circulair inkopen (zie ook 5.4, Nulmeting circulair/ duurzaam inkopen). In 2020 is hiertoe een grondstoffenstroomanalyse gedaan en een plan van aanpak opgesteld. Ook heeft Hollands Kroon zich in 2022 aangesloten bij het Betonakkoord. We onderzoeken of we ons kunnen aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord en het akkoord Schoon en Emissieloos Bouwen.

Actiepunten:

- Zorgen dat duurzaamheid het leidende principe is in de hele gemeentelijke organisatie

Raakt aan opgaven:

- Organisatie

8.2 CO2-prestatieladder

Door te werken aan een circulaire economie dragen we niet alleen bij aan het sluiten van de grondstoffenkringloop en het besparen van schaarse grondstoffen, maar ook aan CO2-reductie. Nieuwe grondstoffen produceren geeft namelijk CO2-uitstoot. Om te kunnen monitoren in hoeverre onze inspanningen leiden tot CO2-reductie, sluiten we ons in 2023 aan bij de CO2-prestatieladder. Wij streven naar trede 3 op de ladder.

Actiepunten:

- Aansluiten aan bij de CO2-prestatieladder

Raakt aan opgaven:

- Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Binnen eigen sector
continu verbeteren +
invloed uitoefenen
buiten eigen keten

5

4

Eigen organisatie
op orde

3

2

1

= Niveau certificering

De tredes uit de CO2- prestatieladder

9. Participatie en communicatie

We willen toe naar een duurzamere samenleving. Daar kunnen we als overheid deels zelf een bijdrage aan leveren door een 'groene' bedrijfsvoering en door de omgeving duurzamer te maken. Maar voor veel van wat we willen bereiken, is de medewerking en actie van inwoners, ondernemers en andere betrokkenen nodig. Dat maakt dat communicatie en participatie zeer belangrijk.

9.1 Participatie tijdens de uitvoering van het programma

Wij zien veel ruimte voor participatie als we plannen ontwikkelen en gaan uitvoeren. Bij het energiezuiniger maken van woningen, het vergroenen van tuinen en andere onderwerpen maken we graag gebruik van de inzichten van inwoners. Daarvoor gebruiken we onder andere het platform Denkmee.

9.2 Communicatie

Het uitgangspunt is dat we zo veel mogelijk inwoners bereiken. Dat vraagt om een brede inzet van middelen, gericht op alle doelgroepen. Van persoonlijk contact tot papieren informatie en aanwezigheid op digitale media. Daarbij vinden we tweerichtingsverkeer belangrijk. Ideeën vanuit de samenleving geven we waar mogelijk een plaats in ons beleid. Of praktisch: samen met inwoners zorgen we voor een maximaal toegankelijke en informatieve website. Of door samen met inwoners te analyseren waar mensen afhaken om duurzame dingen te doen. En daar een oplossing voor te bedenken en ontwikkelen.

We zetten een groot aantal middelen in, zoals:

- Persoonlijk contact
 - Goede toegankelijkheid en snelle reactie op (inwoners)vragen
 - Dagelijkse telefonische bereikbaarheid Energieloket Duurzaam Bouwloket
 - Aanwezigheid op jaarmarkten, mobiele showroom in de dorpen, eigen festival Dag van de toekomst, etc.

- Digitaal

- Een goed toegankelijke, actuele website duurzaam.hollandskroon.nl
- Maximale inzet digitale media
- Gebruik (gedrukte) lokale media

- Specifieke acties

- Duurzame Open huizen route
- Junior energiecoach en Junior klimaatcoach
- Tiny Forests bij scholen

- Organisatorisch

- Het opzetten van een strategisch communicatieplan
- Training Duurzaamheid voor collega's via My Learning Factory
- Bewustwordingsactiviteiten voor collega's
- Participatie bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving
- Samenwerking met dorpsraden
- Deelnemen aan samenwerkingsverbanden P10, De Kop, VNG, etc.
- Netwerken zoals Samen op Kop, RES, Ontwikkelingsbedrijf, Steunpunt Duurzame Energie, etc.
- Informeren gemeenteraad, onder andere met monitoringsysteem (verwacht medio 2023)

Actiepunten:

- Grote aandacht voor tweerichtingscommunicatie
- Belangen van de samenleving maximaal behartigen binnen ons netwerk
- Inzet op maximale participatie van de omgeving bij projecten
- Doorlopende communicatiecampagne om inwoners te stimuleren om hun huis energiezuiniger te maken;

Raakt aan opgaven:

- Omgevingsontwikkeling
- Leefbaarheid

10. Financiën

Het Programma Duurzaamheid loopt tot eind 2026. Ieder jaar maken we een jaarplan middels de begroting. De kosten van de activiteiten en projecten in 2023 zijn voor een groot deel bekend. Deze kosten en de benodigde capaciteit zijn gedekt door:

- Beschikbaar gestelde financiële middelen door de raad via de programmabegroting van 2023.
- Subsidies van de provincie Noord-Holland en het Rijk zoals CDOKE, Nationaal Isolatieprogramma, SPUK energiearmoede, REP en Stimulerend toezicht EML

